

LUTHERS LILLE KATEKISME

Første parten: Budene

Første budet

Du skal ikke ha andre guder enn meg.

Det er: Vi skal frykte og elske Gud over alle ting og lite fullt og fast på ham.

Andre budet

Du skal ikke misbruke Guds navn.

Det er: Vi skal frykte og elske Gud, så vi ikke bruker hans navn til å banne og sverge, men kaller på Gud i all nød, ber, lover og takker.

Tredje budet

Du skal holde hviledagen hellig.

Det er: Vi skal frykte og elske Gud, så vi ikke forsømmer samlingen om Guds ord, men holder Ordet hellig, gjerne hører og lærer det.

Fjerde budet

Du skal hedre far og mor, så det går deg godt og du får leve lenge i landet.

Det er: Vi skal frykte og elske Gud, så vi ikke setter oss opp mot foreldrene våre eller andre som Gud har satt over oss, men viser dem ære, elsker og lyder dem.

Femte budet

Du skal ikke slå ihjel.

Det er: Vi skal frykte og elske Gud, så vi ikke skader vår neste på hans legeme eller gjør ham noe ondt, men hjelper ham når han er i nød.

Sjette budet

Du skal ikke bryte ekteskapet.

Det er: Vi skal frykte og elske Gud, så vi lever et rent liv i tanker, ord og gjerninger. Ektefolk skal elske og ære hverandre.

Sjuende budet

Du skal ikke stjele.

Det er: Vi skal frykte og elske Gud, så vi ikke tar penger eller gods fra vår neste eller narrer noe fra ham, men hjelper ham til å berge sin eiendom og bedre sine kår.

Åttende budet

Du skal ikke lyve.

Det er: Vi skal frykte og elske Gud, så vi ikke lyver på vår neste, ikke sviker ham eller taler ondt om ham, men unnskylder ham, taler vel om ham og tar alt i beste mening.

Niende budet

Du skal ikke begjære din nestes eiendom.

Det er: Vi skal frykte og elske Gud, så vi ikke med list trakter etter vår nestes arv eller eiendom eller prøver å ta noe fra ham med knep, men hjelper ham så han får ha sitt i fred.

Tiende budet

Du skal ikke begjære din nestes ektemake eller hans arbeidsfolk eller noe som hører din neste til.

Det er: Vi skal frykte og elske Gud, så vi ikke lokker eller truer fra vår neste hans ektemake eller noen som arbeider hos ham, men minner alle om å være trofaste og gjøre sin plikt.

Hva er summen av budene?

Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av hele ditt sinn. Dette er det største og første bud. Men det er et annet som er likeså stort: Du skal elske din neste som deg selv. (Matt. 22,37-39.)

Hva sier Gud om sine bud?

Jeg, Herren din Gud, er en hellig Gud, som hjemsøker synden inntil tredje og fjerde ættledd hos dem som hater meg, men gjør miskunn i tusen ledd mot dem som elsker meg og holder mine bud.

Andre parten: Troen

Første artikkelen - OM SKAPELSEN

Jeg tror på Gud Fader, den allmektige, himmelens og jordens skaper.

Det er: Jeg tror at Gud har skapt meg og alle skapninger. Han har gitt meg legeme og sjel, forstand og alle sanser. Han holder alt dette ved lag og gir meg hver dag det jeg trenger for å leve. Jeg tror også at han verner meg mot alle farer og vokter meg mot alt ondt. Dette gjør han av bare nåde og faderlig godhet, uten at jeg har fortjent det. For alt dette skylder jeg å takke og love ham, tjene og lyde ham.

Andre artikkelen - OM FRELSEN

Jeg tror på Jesus Kristus, Guds enbårne Sønn, vår Herre, som ble unnfanget ved Den Hellige Ånd, født av jomfru Maria, pint under Pontius Pilatus, korsfestet, død og begravet, fór ned til dødsriket, stod opp fra de døde tredje dag, fór opp til himmelen, sitter ved Guds, den allmektige Faders høyre hånd, skal derfra komme igjen for å dømme levende og døde.

Det er: Jeg tror at Jesus Kristus er sann Gud, født av Faderen fra evighet, og sant menneske, født av jomfru Maria. Han er min Herre, som har gjenløst meg fortapte og fordømte menneske, kjøpt meg fri og frelst meg fra alle synder, fra dødens og djevelens makt, ikke med gull eller sølv, men med sitt hellige, dyre blod og sin uskyldige lidelse og død. Dette har han gjort for at jeg skal være hans egen, leve under ham i hans rike og tjene ham i evig rettferd, uskyld og salighet, liksom han har stått opp fra de døde, lever og regjerer i evighet.

Tredje artikkelen - OM HELLIGGJØRELSEN

Jeg tror på Den Hellige Ånd, en hellig, allminnelig kirke, de helliges samfunn, syndenes forlatelse, legemets oppstandelse og det evige liv.

Det er: Jeg tror at jeg ikke av egen fornuft eller kraft kan tro på Jesus Kristus, min Herre, eller komme til ham. Men Den Hellige Ånd har kalt meg ved evangeliet, opplyst meg, helliggjort meg og holdt meg fast i den sanne tro. På samme måte kaller, opplyser og helliggjør han hele den kristne kirke på jorden og bevarer den hos Jesus Kristus i den felles kristne tro. I denne kristne kirke tilgir han daglig meg og alle troende alle synder. På den ytterste dag skal han vekke opp meg og alle døde og gi meg og alle troende i Kristus et evig liv.

Tredje parten: Fader Vår

Fader vår, du som er i himmelen.

Det er: Gud innbyr oss her kjærlig til å tro at han er vår rette far og vi hans rette barn, så vi trygt

og med full tillit kan be til ham, slik som gode barn ber sine kjære foreldre om noe.

Første bønnen

Helliget vorde ditt navn.

Det er: Guds navn er hellig, og vi ber her at det må bli stort og hellig blant oss. Det skjer når Guds ord blir lært klart og rent, og når vi ærer Guds navn i ord og gjerning og ikke søker ære for oss selv.

Andre bønnen

Komme ditt rike.

Det er: Vi ber her at Gud vil la sitt rike komme til oss og til alle folkeslag, så vi tror Guds ord og lever med ham både her i tiden og siden i evighet.

Tredje bønnen

Skje din vilje som i himmelen så og på jorden.

Det er: Vi ber her at Gud må bøye vår egenvilje, så vi gjør hans vilje med glede og legger alt i vår himmelske Fars hånd. Og vi ber at Gud vil bryte alle onde planer og all ond vilje, så Guds gode vilje skjer på jorden som i himmelen.

Fjerde bønnen

Gi oss i dag vårt daglige brød.

Det er: Vi ber her at Gud hver dag må gi oss og alle det vi trenger, og lære oss å ta imot alt med takk. Med daglig brød mener vi slikt som mat og klær, hus og heim, arbeid og helse, gode naboer og trofaste venner, et godt styre, rett og fred på jorden.

Femte bønnen

Og forlat oss vår skyld, som vi óg forlater våre skyldnere.

Det er: Vi ber her at Gud vil tilgi oss våre synder og ikke for deres skyld si nei til vår bønn. Vi er ikke verd å få noe av Gud, for vi synder daglig og fortjener straff. Derfor ber vi at han vil gi oss alt av nåde. Så vil også vi av hjertet tilgi alle som synder mot oss, og gjøre godt mot dem.

Sjette bønnen

Og led oss ikke inn i fristelse.

Det er: Vi ber her at Gud må verge oss og hjelpe oss, så ikke djevelen, verden og vårt eget kjød får lokke oss til vantro, fortvilelse og andre synder, men at vi må vinne seier og holde fast på seieren.

Sjuende bønnen

Men fri oss fra det onde.

Det er: Vi ber her at vår Far i himmelen vil frelse oss fra alt ondt både på sjel og legeme, og når vår siste time kommer, gi oss å dø salig bort fra denne verden og i nåde ta oss til seg i himmelen.

For riket er ditt, makten og æren i evighet.

Amen.

Amen betyr: ja, det skal skje.

Jeg skal være viss på at min Far i himmelen hører denne bønnen. Han har selv lært oss å be slik og har lovt å høre oss.

Fjerde parten: Dåpssakramentet

---

1. Hva er dåpen?

Dåpen er ikke bare vann. Den er vann som er helliget ved Guds befaling og forent med Guds ord.

2. Hva er Guds ord og befaling om dåpen?

Vår Herre Jesus Kristus sier: "Meg er gitt all makt i himmel og på jord. Gå derfor ut og gjør alle folkeslag til disipler, idet dere døper dem til Faderens og Sønnens og Den Hellige Ånds navn, og lærer dem å holde alt det jeg har befalt dere. Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende" (Matt 28,18-20).

3. Hva gagn har vi av dåpen?

Dåpen virker syndenes forlatelse, frelser fra døden og djevelen, og gir evig salighet til alle som tror. Dette er Guds ord og løfte.

4. Hvordan lyder Guds ord?

Vår Herre Jesus Kristus sier: "Den som tror og blir døpt, skal bli frelst. Men den som ikke tror, skal bli fordømt" (Mark 16,16)

5. Hvordan kan vann gjøre så store ting?

Vann gjør det ikke, men Guds ord som er forent med vannet, og troen som liter trygt på dette ordet. Uten Guds ord er vannet bare vann og ingen dåp, men med Guds ord er det en dåp, et nådens bad til gjenfødelse ved Den Hellige Ånd.

6. Hvor står det skrevet?

Apostelen Paulus sier: "Gud frelste oss ved badet til gjenfødelse og fornyelse ved Den Hellige Ånd" (Titus 3,5).

7. Hva betyr det å bli døpt med vann?

Det betyr at den gamle Adam i oss skal druknes ved daglig anger og bot, og dø med alle synder og onde lyster, og at et nytt menneske daglig skal stige fram og leve evig for Gud i rettferd og renhet.

8. Hvor står dette skrevet?

Apostelen Paulus sier at ved dåpen ble vi begravd med Kristus, og så skal vi også leve et nytt liv med ham, slik som Kristus ble reist opp fra de døde (Rom 6,4).

Femte parten: Nattverdssakramentet

---

1. Hva er nattverden?

Nattverden er vår Herre Jesu Kristi legeme og blod, som han gir oss i brødet og vinen.

2. Hva sier Guds ord om dette?

"Vår Herre Jesus Kristus, i den natt da han ble forrådt, tok han brødet, takket brøt det, ga sine disipler og sa: Ta dette og et det. Dette er mitt legeme, som gis for dere. Gjør dette til minne om meg!

Likeså tok han kalken etter aftensmåltidet, takket, ga dem og sa: Drikk alle derav. Denne kalk er den nye pakt i mitt blod, som utgytes for dere til syndenes forlatelse. Gjør dette, så ofte som dere drikker det, til minne om meg."

3. Hva får vi i nattverden?

Det ser vi av disse ordene: "Det gis for dere" og "det utgytes for dere til syndenes forlatelse".

Med disse ordene får vi i sakramentet syndenes forlatelse, liv og salighet. For der hvor syndenes forlatelse er, der er også liv og salighet.

4. Hvordan kan det at vi eter og drikker virke så store ting?

Å ete og drikke gjør det ikke. Det som virker, er Jesu ord om sitt legeme og blod. Sammen med brødet og vinen er disse ordene hovedsaken i sakramentet.

5. Hvordan bruker vi nattverden rett?

Vi går til alters med det rette sinn når vi tror disse ordene: "Dette gis for dere" og "det utgytes for dere til syndenes forlatelse". Disse ordene krever hjerter som tror.

Om skriftemål

---

1. Hva er skriftemål?

Til skriftemål hører to ting: for det første at vi bekjenner syndene våre, for det andre at vi tar imot avløsning eller tilsigelsen av syndenes forlatelse, i Faderens og Sønnens og Den Hellige Ånds navn.

2. Hvem skal vi bekjenne syndene for?

For Gud skal vi bekjenne alt, også at vi ofte gjør synd som vi selv ikke merker. For presten eller en annen kristen bekjenner vi slikt som tynger samvittigheten og røver vår fred.

3. Hva gagn har vi av skriftemålet?

I skriftemålet får vi hjelp til å prøve oss selv, men framfor alt får vi hjelp til å tro at Gud virkelig har tilgitt oss for Jesu skyld.

Det står skrevet: "Dersom vi bekjenner våre synder, er han trofast og rettferdig, så han tilgir oss syndene og renser oss fra all urettferdighet" (1. Joh. 1,9).

Og til disiplene sine har Jesus sagt: "Dersom dere tilgir noen syndene deres, da er de dem tilgitt" (Joh. 20,23).